

U C H W A Ł A Nr

Rady Gminy Sieradz

z dnia

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sieradz na lata 2017-2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 446, poz. 1579)) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sieradz na lata 2017-2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sieradz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Gminy Sieradz

z dnia

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sieradz na lata 2017 - 2021

Rozdział 1

Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Co roku policja w Polsce odnotowuje wzrost liczby ofiar przemocy domowej wg procedury „Niebieskiej Karty” oraz liczbę sprawców przemocy domowej. Mówiąc o przemocy w rodzinie musimy brać pod uwagę każdy z jej aspektów: psychologiczny, społeczny, moralny i prawny. Pomoc ofiarom i sprawcom przemocy domowej jest skuteczna wtedy, gdy całościowo obejmuje problem. Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy i każdy z nich ma swoje charakterystyczne wyznaczniki, chociaż wiele elementów jest wspólnych, chociażby to, że każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary. Przemoc w rodzinie ogranicza się do pięciu podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, psychiczna, przemoc seksualna, przemoc ekonomiczna i zaniedbanie. Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety i dzieci. W celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Sieradz zwany dalej Programem.

Rozdział 2

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

Diagnozę problemu przemocy w rodzinie sporządzono na podstawie otrzymanych informacji z Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu, od pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu, dyrektorów Szkół Podstawowych z terenu gminy Sieradz oraz Dyrektora Publicznego Gimnazjum Gminy Sieradz.

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu wynika, że najwięcej interwencji domowych policja zanotowała w 2014 r. i w 2015 r., najmniej w 2016 r. Wśród osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą przeważają kobiety. Mężczyźni dominują wśród osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc.

1. Interwencje domowe policji.

Interwencje domowe	Liczba interwencji w roku				
	2012	2013	2014	2015	2016
Przemoc w rodzinie	25	18	28	34	10
Procedura „Niebieskiej Karty”	25	18	28	34	10

2. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej.

	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba pokrzywdzonych ogółem w tym:	34	23	33	41	12
kobiety	26	21	29	36	7
mężczyźni	2	1	1	2	1
Małoletni do ukończenia lat 13	2	0	1	2	2
Małoletni od 13 do 18 lat	4	1	2	1	2

3. Liczba sprawców przemocy domowej.

	2012	2013	2014	2015	2016
Ogółem w tym:	26	18	31	36	10
kobiety	1	-	1	2	1
mężczyźni	25	18	30	34	9
nietletni	-	-	-	-	-

4. Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu.

	2012	2013	2014	2015	2016
Ogółem w tym:	24	18	28	32	8
kobiety	-	-	-	-	-
mężczyźni	24	18	28	32	8
nietletni	-	-	-	-	-

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu wynika, że najwięcej zgłoszeń w związku z nadużywaniem alkoholu, jak również najwięcej rodzin objętych w ramach procedury „Niebieska Karta” odnotowano w 2014 i 2015 r. Tendencję spadkową wykazał tylko 2016 r.

	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba zgłoszeń dotyczących przemocy domowej	0	0	1	1	0
Liczba zgłoszeń w związku z nadużywaniem alkoholu	10	9	14	18	10
Liczba rodzin objętych w ramach procedury „Niebieska Karta”	23	20	29	22	10

W 2012 r. do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ogółem wpłynęło 27 wniosków, w 2013 r. – 26 wniosków, w 2014 r. – 36 wniosków, w 2015 r. – 38 wniosków, w 2016 r. – 24 wnioski. Z osobami tymi były przeprowadzone rozmowy, podczas których osoby te motywowane były do zmiany postępowania, podjęcia leczenia odwykowego, bądź terapii. Z inicjatywy komisji leczeniu odwykowemu terapii w Stowarzyszeniu Klubu „Przystań” w Sieradzu w 2012 r. poddały się 2 osoby, w 2013 r. – 4 osoby, w 2014 r. – 6 osób, w 2015 r. – 6 osób, w 2016 r. – 8 osób. Leczenie odwykowe w Szpitalu w Zgierzu w 2012 r. podjęły 3 osoby, w 2013 r. – 4 osoby, w 2014 r. – 4 osoby, w 2015 r. – 5 osób, w 2016 r. – 8 osób.

5. Ilość osób korzystających z porad prawnych i psychologicznych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu.

2012	2013	2014	2015	2016
PRAWNIK – 23	PRAWNIK -20	PRAWNIK – 29	PRAWNIK – 22	PRAWNIK -10
PSYCHOLOG – 23	PSYCHOLOG - 20	PSYCHOLOG - 29	PSYCHOLOG –22	PSYCHOLOG - 10

6. Ilość rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w tym z problemem alkoholowym.

	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy – ogółem:	349	346	341	339	293
w tym z problemem alkoholowym	35	40	22	20	17

Na podstawie informacji otrzymanych ze szkół podstawowych i Publicznego Gimnazjum Gminy Sieradz ustalono, że wśród uczniów podczas przerw lekcyjnych nie miały miejsca akty przemocy fizycznej. Zdarzały się natomiast przypadki agresji werbalnej, tj. wyśmiewanie, przezywanie, wśród uczniów szkół podstawowych rzadko występowało wulgarne słownictwo, obmawianie, wyszydzanie. Częściej miało to miejsce w przypadku młodzieży gimnazjalnej.

Z ustaleń wywiadów środowiskowych i spostrzeżeń pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu wynika, że przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami na członka rodziny, biedą a także niską świadomością społeczną.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia zjawiska przemocy oraz pogłębianiu społecznej świadomości tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Podstawy Prawne:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sieradz na lata 2017 – 2021 został opracowany zgodnie z:

- 1) Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.Dz. U. z 2015 r., poz.1390),
- 2) Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.),
- 3) Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1286),

- 4) Ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2082),
- 5) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006 – 2016 przyjętym Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r.,
- 6) Uchwałą Nr V/27/2011 Rady Gminy Sieradz z dnia 28 marca 2011 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sieradz na lata 2011-2020.

I Adresaci Programu:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą, m.in.: pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia
4. Społeczeństwo.

II Zasoby gminy Sieradz w zakresie realizacji Programu:

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie:
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
 - Policja
 - Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - placówki oświatowo-wychowawcze
 - służba zdrowia
 - sąd

III Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- poprawa działań i współpraca z samorządem gminnym
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych
- otwartość i chęć współpracy specjalistów
- silne więzi rodzinne
- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu

IV Zagrożenia w realizacji zadań:

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin
- brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysów
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach
- ubóstwo
- brak infrastruktury socjalnej w gminie

V Prognozowane efekty:

1. Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie, w tym spadek liczby rodzin, w których podejmowano interwencje wielokrotnie.
3. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem – stała edukacja.

Rozdział 3
Program
Cele programu

CEL GŁÓWNY

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci oraz poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

CELE SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA

I. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego

Zadanie 1. Przygotowanie i udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym

Realizacja zadania:

- a) gablota informacyjna w Urzędzie Gminy- 1 szt., tablice sołtysów – 32 szt., Komenda Powiatowa Policji – 1 szt., szkoły podstawowe gminy Sieradz – 5 szt. oraz Publiczne Gimnazjum Gminy Sieradz – 1 szt.; planowana liczba ogółem – 40 szt.;
- b) zakup i rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy we wszystkich szkołach podstawowych gminy Sieradz oraz Publicznym Gimnazjum Gminy Sieradz

Zadanie 2. Promowanie właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją

Realizacja zadania wobec wybranych grup:

- dzieci i młodzież:
 - a) prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych w 5 szkołach podstawowych gminy Sieradz oraz Publicznym Gimnazjum Gminy Sieradz
 - b) realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy w 5 szkołach podstawowych gminy Sieradz oraz Publicznym Gimnazjum Gminy Sieradz
 - c) wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania nieagresywne
- dorośli:
 - a) konsultacje indywidualne i rodzinne w OIK (Ośrodku Interwencji Kryzysowej)
 - b) prowadzenie zajęć dla rodziców w 5 szkołach podstawowych gminy Sieradz oraz Publicznym Gimnazjum Gminy Sieradz

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- a) liczba gablot informacyjnych
- b) ilość instytucji, w których rozpowszechniono materiały o charakterze informacyjno-edukacyjnym
- c) liczba szkół realizujących szkolne programy profilaktyczne
- d) liczba dzieci objętych edukacją
- e) liczba rodziców objętych działaniami edukacyjnymi

II. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie

Zadanie 1. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu oraz osobom stosującym przemoc

Realizacja zadania:

- a) poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, pomoc społeczna
- b) funkcjonowanie Interdyscyplinarnego Zespołu do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie
- c) promowanie i realizacja „Niebieskiej Karty”, obejmującej ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz oświaty
- d) przeprowadzanie rozmów profilaktycznych z osobami nadużywającymi alkohol i stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy
- e) przesyłanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sieradzu o zastosowanie leczenia wobec osób uzależnionych od alkoholu
- f) przesyłanie wniosków do Sądu Rejonowego w Sieradzu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci

Adresaci:

- a) osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- a) liczba osób objętych poradnictwem oraz pomocą i wsparciem
- b) ilość wypełnionych „Niebieskich Kart” przez policję, pomoc społeczną Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświatę.

III Poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań

Zadanie 1. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy.

Realizacja zadania:

- a) szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- a) liczba przeszkolonych osób z zakresu przeciwdziałania przemocy

Harmonogram programu

L p.	ZADANIE	OPIS ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY /REALIZATOR	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Podjęmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie. Diagnostowanie rodzin, w których dochodzi do przemocy. Opracowanie i realizacja planu wobec rodzin dotkniętych przemocą. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy. Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.	od 2017 r. do 2021 r. praca ciągła	Przewodniczący i członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych Pracownicy socjalni Pedagodzy szkolni	Bez kosztów, w ramach obowiązków służbowych
2.	Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego	Od 2017 r. Do 2021 r. Raz w roku	Szkolenia członkom Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia wójt gminy oraz kierownik GOPS a szkolenie przeprowadza firma zewnętrzna	środki finansowe budżetu gminy oraz środki będące w budżecie GOPS
3.	Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjne	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności. Stała edukacja środowiska lokalnego, w tym przeprowadzanie pogadanek dla dorosłych i dzieci w szkołach podczas roku szkolnego. Konsultacje indywidualne i rodzinne w OiK	od 2017 r. do 2021 r. praca ciągła w okresie roku szkolnego 2017-2021 od 2017 r. do 2021 r. praca ciągła	Zespół Interdyscyplinarny i Przewodnicząca GKRPA Pracownicy socjalni Pedagodzy szkolni Dyrektorzy szkół Policja OiK	środki finansowe budżetu gminy bez kosztów, w ramach obowiązków służbowych bez kosztów , w ramach obowiązków służbowych

Termin realizacji

Program będzie realizowany w okresie od 2017 r. do 2021 r.

Źródło finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sieradz na lata 2017-2021 są:

1. Środki własne gminy:
 - a) pochodzące z dochodów własnych gminy, m.in. pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - b) będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie (na 2017 r. w Rozdziale 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zaplanowano – 4.100,00 zł, z tego;
§ 4210 – zakupy materiałów – 500,00 zł
§ 4700 – szkolenia -3600,00 zł.)

Monitorowanie, ewaluacja Programu

Program będzie podlegał ewaluacji w oparciu o wskaźniki zawarte w Programie. Odpowiedzialnym za dokonanie ewaluacji będzie koordynator Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sieradz – kierownik GOPS. Ewaluacja Programu powinna dostarczyć odpowiedzi, jaka jest trafność, skuteczność, użyteczność i efektywność Programu. Powinna określić, czy cele projektu są odpowiednie w stosunku do ewaluacyjnych potrzeb. Do jakiego stopnia oddziaływanie projektu przyczyniło się do osiągnięcia celu głównego, celów szczegółowych i czy odpowiada potrzebom odbiorców programu oraz w jakim zakresie można oczekiwać, że pozytywne zmiany będą trwać po zakończeniu programu. Ocenę realizacji poszczególnych zadań Programu dokonywać będzie Rada Gminy Sieradz po przedłożeniu stosownego rocznego sprawozdania przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu w terminie do dnia 31 marca każdego roku.